

Tường sập đổ

Tại nước Sở, có một người đàn ông sinh sống bằng việc nuôi khỉ, mọi người gọi ông là

Thư Công. Vào mỗi buổi sáng, Thư Công đều tập trung tất cả đàn khỉ vào trong sân nhỏ, sau đó phân công nhiệm vụ cho chúng. Trong đó, con khỉ lớn tuổi nhất đàn sẽ làm nhiệm vụ dẫn cả đàn khỉ lên núi hái rau quả. Đến tối, con khỉ ấy lại dẫn cả đàn trở về nhà.

Thư Công quy định rằng số hoa quả mà đàn khỉ mang về nhà sẽ giữ lại một phần để chúng ăn và một phần để

cung cấp nuôi dưỡng ông chủ. Nếu như con khỉ nào không giao nộp cho ông chủ, Thư Công sẽ dùng roi đánh nó thật đau, thậm chí đánh cho đến chết.

Vì thế mà tất cả những con khỉ ấy đều rất sợ hãi và trong lòng cũng rất oán giận. Dù sống trong cảnh sợ hãi như vậy nhưng từ trước đến giờ vẫn không có con khỉ nào dám cãi lời Thư Công.

Bỗng nhiên một hôm, một con khỉ nhỏ trong chúng hỏi những con còn lại trong đàn:

- Có phải trái cây trên núi này là do Thư Công trồng không?

Những con khác đồng thanh trả lời:

- Không phải! Là trời ban cho đấy!

Con khỉ nhỏ lại hỏi cả đàn:

- Có phải nếu không có Thư Công thì không ai biết, hay không ai có khả năng lên núi hái quả không?

Những con khác lại nói:

- Không phải! Bất luận là ai cũng đều có thể lên núi hái quả!

Con khỉ nhỏ lại hỏi tiếp:

- Nếu đã là như vậy thì việc gì chúng ta phải dựa vào Thư Công, lại còn bị ông ta sai khiến, phải làm nô dịch cho ông ta?

Khi con khỉ này còn chưa nói hết thì những con khỉ trong cả đàn đều như bưng tỉnh ngộ.

Đêm hôm ấy, lợi dụng lúc Thư Công còn đang ngủ say, cả đàn đã phá hủy hàng rào, phá bỏ lồng sắt đưng trái cây và mang đi hết. Trên đường đi, chúng không ngừng giúp đỡ nhau chạy nhanh, chẳng mấy chốc đã trốn được vào rừng sâu.

Từ đó, không một con khỉ nào trở về nhà Thư Công nữa... lúc này ông đã già yếu, mà không có con khỉ nào nuôi dưỡng, nên cuối cùng đã chết vì đói.

Một quốc gia, nếu như việc trị quốc chỉ dựa vào thủ đoạn, dựa vào bạo lực mà không phải là dựa vào đạo lý, pháp luật thì chỉ có thể trấn áp được dân chúng trong nhất thời chứ không thể thực sự thu phục được lòng người và cũng không thể lâu dài bền vững được.

Một khi có người khai đạo cho những người dân còn đang sống cảnh cam chịu ấy, thì người thống trị dù có cao minh đến đâu, quyền thuật chống chọi giỏi đến cỡ nào cũng sẽ sụp đổ như bức tường mục kia.

St

Sr: từ Trang Văn Chương Miền Nam.